

اولین کنفرانس ملی مطالعات کاربردی در فرایندهای تعلیم و تربیت

بررسی تاثیر حکایات آموزنده سعدی در رشد و تربیت فرزند

امین صادقلو

چکیده :

در جهان اسلام و جامعه ما بزرگانی پا به عرصه وجود گذاشته و دارای نظریات بلندی در تعلیم و تربیت و اخلاق بوده اند ، که تحقیق و بررسی دیدگاه های آنها درباره تربیت اخلاقی می تواند ما را در ایفای وظیفه خود یاری دهد، سعدی شاعر، ادیب ، و نویسنده نامدار ایرانی از ان جمله است، آشنائی سعدی با فرهنگ و معارف اسلامی رنگ و معنای خاص به آثار خود بخشیده ، لذا سعدی مانند یک جامعه شناس به تحلیل رفتار اجتماعی انسان می پردازد، هدف اصلی این تحقیق بررسی اهداف، اصول و روش های تربیت اخلاقی از منظر شیخ اجل سعدی است.نتیجه و هدف تحقیق ما مشخص می کند که در سخنان سعدی؛ ترغیب و تشویق به فضایل و کمالات اخلاقی و دوری و اجتناب از رذائل اخلاقی به طور فراوان دیده می شود. اگر افراد مطابق با روش هایی که او در تربیت اخلاقی توصیه کرده است، عمل نمایند و پرورش یابند به سوی کمال رهنمون خواهند شد. علل تمایل ما به انجام و پیگیری این تحقیق با توجه به نقش و جایگاه معلمی این بود که مقوله تربیت کودک و دانش آموز امروز فقط محدود به خانواده نیست ، لذا آگاهی و توانمندی معلمان مقاطع ابتدایی از این اصول و گام ها در پیشبرد کار و فعالیت شان می تواند بسیار مفید و اثر گذار باشد و انها را در شناخت اخلاقیات کودک و نحوه برخورد با آنها را اشنا میکند. بدین منظور بندۀ هم با شیوه های گوناگونی و متنوعی چون مطالعه و جست و جو در منابع مختلفی چون آثار گرانقدر سعدی، کتب نقل ها حکایات کوتاه و آموزنده شیخ اجل ، عناصر مدینه فاضله در نظام اموزش و پرورش ، کمک گیری از منابع مختلفی چون مقاله ، کتاب سایت های اینترنت و...این تحقیق و مقاله را تدوین و گردآوری نمودم ، لذا هسته طرح ، و روش کارم بیشتر بر حول حکایات آموزنده سعدی در بوستان و گلستان استوار است . امید است که مورد تایید و توجه واقع گردد. لذا در کل دستاوردها و یافته های اصلی که از تحریر این مقاله نصیب گشت این بود که علاوه بر لذت کار گروهی و همکاری بین دانشجویی در ایام مجازی و فراغت کرونا، علم و بینش ام نیز تا حدود قابل توجهی راجع به مسئله تربیت کودک دگرگون گشت و دانستم که تنبیه و تشویق به موقع همان انداز و تبشير و دیگر جنبه های تعلیم و تربیت فرزند هر یک اگر به موقع و در جایگاه مناسب خود به وقوع بپویندد مثمر ثمر واقع خواهد شد و دیگر جنبه های مختلف که آنها با سیر در اثار سعدی آگاهی یافتم .اما از مهم ترین نتایج و پیامدهای این پژوهه گروهی این که ؛ یافته های بندۀ می تواند در جنبه های فرهنگی تربیتی مورد استفاده قرار گیرد ؛ یعنی این که بتوان از نتایج یافته هایی که از بوستان و گلستان سعدی استخراج و استنباط کردم کتاب آموزشی برای راهنمایی اولیای فرزندان و مردمیان تربیتی تالیف نمود که با مطالعه ان بتوانند با کودک انسانی که در آغاز راه بسیار قابل انعطاف و تربیت پذیر است دقیق و اگاهانه برخورد و تعامل داشته باشند تا زمینه های رشد و تعالی کودک به وقوع پیوندد .

کلید واژه ها : سعدی ، اخلاقی ، تربیت ، داستانهای کوتاه، آموزش، دانش آموزان

مقدمه :

تربیت و ادب آموزی از ابتدایی ترین و اساسی ترین نیازهای زندگی فرزند ادمی است و نه تنها الزمی جدایی ناپذیر از زندگی بلکه جز متن آن بوده و زندگی جلوهایی از آن است .اما سوال اصلی تحقیق ما این است که طرق تربیت شایسته فرزند صالح و نمونه با استناد و بهره گیری از آموزه های سعدی کدامند؟

در همه نظام های جهان انسان، موضوع تعلیم و تربیت و از مبانی بنیادین آن به شمار می رود .از این رو باید پیش از بیان آراء تربیتی هر منظر و مکتب، ساختار انسان و ویژگی هایی که او را از سایر حیوانات متمایز ساخته و نیز توانها و استعدادهای گوناگون او شناخته شود، سپس مسائل تربیت و آرای تربیتی بیان شود .در اینجا نیز باید با استفاده از آثار سعدی، که در آن بارها از انسان سخن به میان آورده و به بیان ویژگی های او پرداخته، اصلی ترین مبانی تعلیم و تربیت، یعنی انسان را، از منظر وی